

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Päivi Karttunen, Tauno Kekäle, Lauri Kujala, Tuija Vasikkaniemi, Sirpa Moitus & Marja-Liisa Saarilampi, Oulun ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Sari Ahvenlampi & Pirjo Partanen**

Auditointivuosi **2024**, Karvin julkaisu **18:2024**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-877-4 pdf**

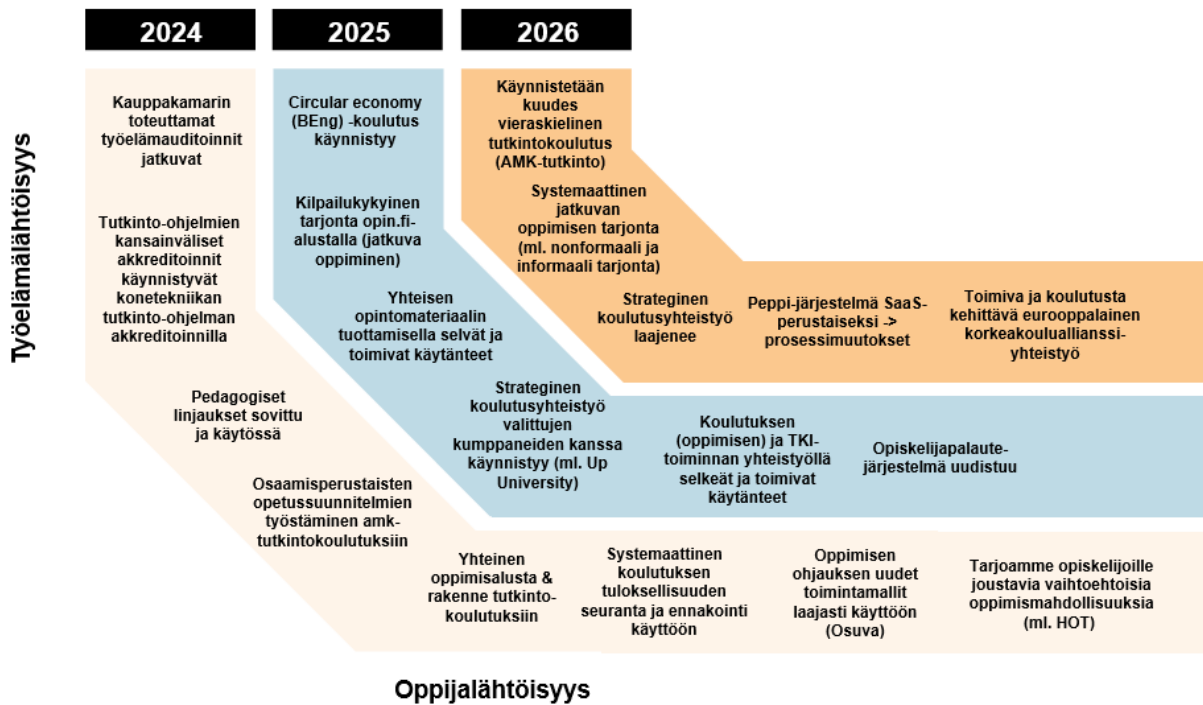
1.1 Koulutuksen suunnittelu

- Korkeakoulun itsearviointi

Koulutuksen tiekartta suuntaa koulutusta

Oamkissa on laaja strategiaan pohjautuva koulutustarjonta. Oman strategiamme ohella koulutuksen kehittämisen taustalla on vahvasti OKM:n korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 ja korkeakoulujen yhteinen [Digivisio 2030](#) -hanke. Tiekartan (kuva 3) mukaan esimerkiksi

- teemme strategista koulutusyhteistyötä valittujen kumppaneiden kanssa
- kehitämme tutkinto-ohjelmiamme kansainvälisten akkreditointien ja työelämäauditointien avulla
- vastaamme kansainvälisillä tutkintokoulutuksilla työelämän tarpeisiin.

Kuva 3. Koulutuksen keskeiset tavoitteet on kuvattu tiekarttana.

Kehittämiskohteista keskeisin on ollut vuonna 2022 käynnistämämme opetussuunnitelmien kokonaisvaltainen uudistaminen:

- Sisällyitimme ammattikorkeakoulututkintojen opetussuunnitelmiin kaikille tutkinto-ohjelmille yhteisiä opintoja.
- Vahvistimme osaamisperustaisuutta.
- Huomioimme Arene ry:n suosituksen mukaiset ammattikorkeakoulujen yhteiset kompetenssit.
- Lisäsimme eurooppalaisen viitekehyksen ([European Qualifications Framework, EQF](#)) mukaiset arviointikriteerit.

Oamkissa toteutettu PedaComp-prosessi (ks. luku 3.4) lisäsi tietoisuutta henkilöstön pedagogisesta osaamisesta ja kehittämistarpeista. Samalla tunnistimme tarpeen kehittää osaamisperustaisuutta edelleen. Olemme käynnistäneet ammatillisen opettajankoulutusyksikön toteuttamana opetussuunnitelmien osaamisperustaisten käytänteiden yhdenmukaistamisen ja tarkennamme opiskelijoille näkyviä toteutusten kuvauksia informatiivisemmiksi.

Työelämä on ollut mukana suunnittelemassa ja kehittämässä koulutuksiamme tutkinto-ohjelmatiimeissä, jotka koostuvat opettajista, opiskelijoista ja työelämän edustajista. Tiimien tehtävänä on ollut kehittää tutkinto-ohjelmien sisältöä ja rakennetta. Tutkinto-ohjelmia kehitetään jatkossa osana sidosryhmäfoorumia, jonka puheenjohtajuus on osaamispäälliköllä.

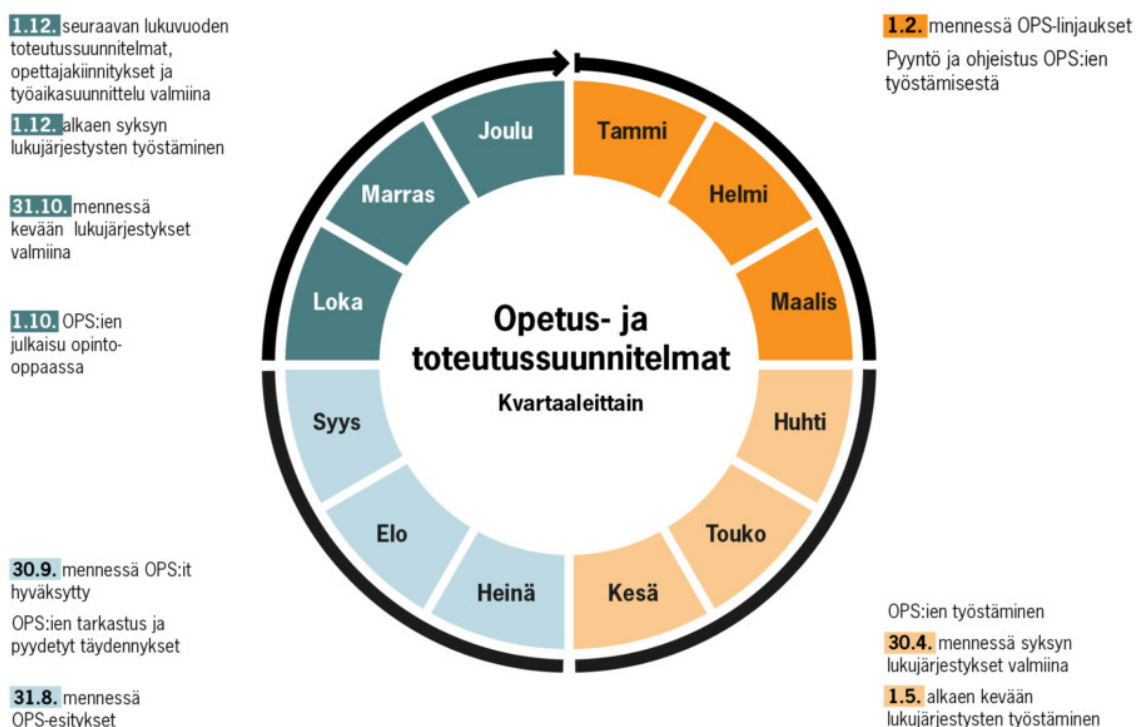
Koulustarjontamme kokoamme vuosittain laadittavaan tutkinto-ohjelmaportfolioon, jonka

Oamkin hallitus vahvistaa keväisin seuraavalle kalenterivuodelle. Nykyinen strateginen linjauksemme on lisätä muun muassa englanninkielisen koulutuksen tarjontaa työperäisen maahanmuuton vahvistamiseksi. Englanninkielisiä AMK- ja YAMK-tason tutkinto-ohjelmia täydentämään on suunnitteilla kaksi uutta ohjelmaa. Ammattikorkeakoulun kaikkien tutkintojen opetussuunnitelmissa on huomioitu saapuville vaihto-opiskelijoille tarjottava englanninkielinen koulutus.

Olemme päättäneet tiivistää koulutuksen ja TKI-toiminnan yhteyttä siten, että jatkossa koulutuksen kehittämisestä lähtevät ideat siirtyvät hankevalmisteluun mahdollisimman sujuvasti ja vastaavasti TKI-hankkeiden havainnot tuodaan osaksi koulutuksen kehittämistä. Tätä varten on tarpeen rakentaa ja ylläpitää kokonaiskuvaa koulutuksen kehittämishankkeista.

Opetussuunnitelmien keskiössä on ydinosaaminen

Valmistelemme osaamisaloilla opetussuunnitelmia yhteisten linjausten ja vuosikellon (kuva 4) mukaisesti. Opetussuunnitelmamme ovat osaamisperustaisia, ja niissä olemme määritelleet ydinosaamiset ja osaamisprofiilit. Tarkennettujen osaamistavoitteiden ja arviointikriteereiden määrittämistä ohjaavat Oamkin yleiset AMK- ja YAMK-tutkintojen [arviointikehikot](#), joiden taustalla on eurooppalaisen (EQF) ja kansallisen (NQF) viitekehyksen tasojen 6 ja 7 osaamiskuvaukset.

Kuva 4. Opetussuunnitelmatyön vuosikello jäsentää kokonaisuuden.

Opetussuunnitelmien suunnittelussa huomioimme:

- yksilölliset osaamisista koostuvat opintopolut
 - oman korkeakoulun ulkopuolelta hankittavat toteutukset
 - yhteistyössä muiden korkeakoulujen kanssa toteutettavat opinnot
 - opintojakson toteuttamisen erilaisilla pedagogisilla ratkaisuilla
 - työelämän kanssa yhdessä toteutettavat opinnot
 - työn opinnollistamisen
 - opintojen suorittaminen osana TKI-toimintaa
- jatkuvan oppimisen tarjonnan
 - joustavan kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden ja opiskelijoiden kotikansainvälistymisen.

Olemme tukeneet opetussuunnitelmatyötä säännöllisillä vararehtorin johtamilla tutkintovastaavien kokouksilla. Niissä olemme keskustelleet opetussuunnitelmalinjauksista, yhteisistä pakollisista opinnoista ja osaamisperustaisuudesta, jonka mentoreina toimivat ammatillisen opettajankoulutuksen asiantuntijat. Opetussuunnitelmatyön prosessivastuu on täsmennetty syksyllä 2023 osaamispäällikön tehtävänkuvaan. Opetussuunnitelman toteutuminen tutkinto-ohjelmissa on opintovastaavan (ent. tutkintovastaava) vastuulla 2024 alkaen.

Opetussuunnitelman opintojaksoja täsmentävät toteutussuunnitelmat. Toteutussuunnitelmia meidän on kehitettävä kattavammin informatiivisemmiksi, koska niiden sisällöissä on vaihtelevuutta. Työaikasunnittelu ja lukujärjestystyö käynnistyy, kun vararehtori on vahvistanut opetussuunnitelmat.

Vahvuudet

Huomioimme koulutuksen suunnittelussa näkemykset tulevaisuuden oppimisesta. Osallistumme aktiivisesti Digivisio 2030 -hankkeeseen.

Opetussuunnitelmatyö on systemaattista koko Oamkissa.

Mahdollistamme vuorovaikutuksen koulutuksen suunnittelussa järjestämällä säännöllisesti yhteisiä kokoontumisia.

Kehittämiskohteet

Yhdenmukaistamme opetussuunnitelmien osaamisperustaisuutta ja tarkennamme opiskelijoille näkyviä toteutusten kuvauksia informatiivisemmiksi.

Jatkuvassa oppimisessa kehitämme ajasta ja paikasta riippumatonta opintotarjontaa.

Kehitämme ja vahvistamme yhteyttä koulutuksen ja TKI-toiminnan välillä.

1.1 Koulutuksen suunnittelu

Strategia ja työelämätarpeet ohjaavat koulutustarjonnan kehittämistä

Oulun ammattikorkeakoululla on merkittävä rooli työelämää palvelevana kouluttajana ja pohjoisen Suomen elinvoiman edistäjänä. Ammattikorkeakoulun koulutustarjonnan yhteys strategiaan käy ilmi muun muassa kansainvälisen tutkintokoulutuksen lisäämisenä, sairaanhoitaja- ja bioanalytikkokoulutuksen aloituspaikkojen kasvattamisena sekä jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämisenä. Työelämärelevanssi nousi esille auditointiaineistoissa monipuolisina sidosryhmäyhteistyön muotoina ja työelämäauditointien hyödyntämisenä koulutuksen kehittämisessä. Uutena avauksena Pohjoisen kasvun ohjelmaa tukemaan Oulun ammattikorkeakoulu on päättänyt hakea koulutusvastuuta logistiikan koulutukseen, jota koskeva selvitys on tehty yhteistyössä Oulun Kauppakamarin kanssa.

Oulun ammattikorkeakoulun koulutustarjonnan suunnittelulle on selkeät koulutuksen ajantasaisuutta ja työelämärelevanssia varmistavat menettelytavat. Opetuksen suunnittelua, toteutusta ja arviointia ohjaa vuosittain päivitettävä strategiaan perustuva koulutuksen tiekartta. Vararehtorin johtama koulutuksen kehittämisryhmä valmistelee ja koordinoi tiekartan laatimista ottaen huomioon muun muassa Digivision toteuttamisen vaatimat kehittämistoimet. Tulosyksiköiden laatimat toimintasuunnitelmat toteuttavat tiekarttaa. Oulun ammattikorkeakoulun tulosyksiköt tekevät ehdotuksen tutkinto-ohjelmaportfoliosta eli koulutustarjonnasta ennakkointityön perusteella. Tämän jälkeen esitys etenee ammattikorkeakoulun hallituksen hyväksyttäväksi ja rehtorin päätettäväksi.

Opettajilla on mahdollisuus osallistua tutkintokoulutusten ja avoimen ammattikorkeakoulun tarjonnan kehittämiseen Proof of Concept (PoC)- ja OPStart-lisäresurssien kautta. PoC-kriteerit on määriteltävä selkeästi. Koulutuksen kehittämisryhmä käsittelee hakemuksia kuukausittain ja seuraa opetustarjonnan kehittämisen edistymistä. OPStart on vuosittainen kilpailu, jolla ideoidaan opintojakson tai osaamiskokonaisuuden toteuttamista uudella tavalla. Auditointihaastattelujen mukaan uudet PoC ja OPStart ovat tuottaneet hyviä tuloksia henkilöstön osallistamisen ja kehittämismyönteisyyden lisäämisen sekä opintojen joustavoittamisen näkökulmasta.

Haastattelujen perusteella myös opiskelijat kokevat, että heidän palautettaan ja näkemyksiään kuullaan koulutuksen suunnittelussa. Opiskelijat voivat osallistua koulutuksen kehittämiseen ammattikorkeakoulun eri työryhmien ja tutkinto-ohjelmatiimien opiskelijajäsenenä sekä opiskelijakunta OSAKOn kautta.

Jatkuvan oppimisen koulutustarjonnan suunnittelua ohjaa ammattikorkeakoulussa auditointihaastattelujen mukaan merkittävästi Digivisio 2030 -hanke. Osaamisaloilla ja yksiköissä on käynnissä runsas opintojaksotarjonnan kehittäminen, jolla vastataan työelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin. Jatkuvan oppimisen tarjontaa syntyy jonkin verran myös TKI-toiminnan tuloksena. Auditointiryhmän havaintojen mukaan tietoa jatkuvan oppimisen mahdollisuuksista koulutuksen loppuvaiheessa opiskelijoille esitellään vaihtelevasti. Taiteen ja kulttuurin alalla jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien esittely opiskelijoille vaikutti auditointihaastattelujen

perusteella olevan erityisen vahvaa.

Auditointihaastattelujen mukaan jatkuvan oppimisen koulutustarjonnan määrittelyä ohjaa pitkälti jatkuvan oppimisen ansaintalogiikka. Auditointiryhmä suosittelee Oulun ammattikorkeakoulua hyödyntämään jatkuvan oppimisen tarjonnan suunnittelussa Oulun yliopiston kanssa tehtyä jatkuvan oppimisen kartoitusta, verkostojaan sekä myös muita toiminta-alueensa yhteistyömahdollisuuksia.

Opetussuunnitelmatyö noussut uudelle tasolle osaamisperustaisuuden tarkastelussa

Oulun ammattikorkeakoulu oli itsearviointiraportin ja auditointihaastattelujen mukaan käynnistänyt vuonna 2022 opetussuunnitelmien kokonaisvaltaisen uudistamisen ja merkittävän pedagogisen kehittämistyön. Pedagogisten linjausten uudistamisen lähtökohtana on ollut PedaComp-prosessi, jossa kartoitettiin opetushenkilöstön pedagogisen kehittämisen tarpeet. Opetushenkilöstöä on osallistettu laajasti pedagogisten linjausten laatimiseen. Ammattikorkeakoulussa toimii pedagogisia linjauksia työstävä PeLi-porukka, joka valmistelee linjausten käyttöönottoa opiskelijat ja työelämä huomioon ottaen. Oulun ammattikorkeakoulun pedagogiset linjaukset vahvistetaan vuonna 2024. Auditointiryhmä pitää pedagogista kehittämisprosessia ja sen osallistavaa toteutustapaa erinomaisena ja suosittelee pedagogisten linjausten vaikuttavuuden arviointia käyttöönoton jälkeen.

Oulun ammattikorkeakoululla on selkeä ja systemaattinen opetussuunnitelmaprosessi, joka on kuvattu ja ohjeistettu vaihe vaiheelta ammattikorkeakoulun intrassa. Menettelytavat kattavat osaamisperustaisten osaamistavoitteiden laadinnan sekä sen varmistamisen, että tutkinnot vastaavat Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien kansallista viitekehystä. Menettelytavat sisältävät myös opiskelijoiden työmäärän määrittelyn ECTS-periaattein. Auditointihaastatteluissa nousi esille työmäärän määrittelyyn liittyviä haasteita, mutta mitoitusta on pyritty korjaamaan opintojaksopalautteiden perusteella tai lukujärjestysten työviikkoja seuraamalla. Joissakin opintojaksoissa työmäärä on ilmoitettu selkeästi myös opiskelijan työtunteina. Opetussuunnitelmatyön ja linjakkaan koulutuksen tueksi on laadittu arviointikehikot sekä AMK-että YAMK-tutkinnoille.

Koulutuksen tiekartan mukaan vuonna 2024 työstetään osaamisperustaiset opetussuunnitelmat ammattikorkeakoulututkintojen koulutuksiin. Auditointivierailulla vahvistui näkemys siitä, että opetussuunnitelmatyössä vuonna 2024 on edetty systemaattiseen kaikkien AMK-tutkintokoulutusten osaamisperustaisuuden kartoitukseen ja sen pohjalta tehtävään kehittämistyöhön. YAMK-tutkinnoissa osaamisperustaisuuden tarkastelu on tehty jo aiemmin.

Osaamisperustaisuuden vahvistamista tukee ammatillisen opettajankoulutuksen toteuttama opettajille suunnattu koulutus. Opettajatyöpajan perusteella opettajat ovat sisäistäneet hyvin osaamisperustaisen opintojakson laatimisen periaatteet ydinosaamisen määrittämisestä alkaen. Opettajatyöpajan perusteella myös arviointikehikot, kansalliset kompetenssit ja kansainväliset linjaukset otetaan huomioon tutkinto-ohjelmatiimeissä laadittaessa koulutusten työelämälähtöisiä osaamistavoitteita.

Kaikkiin tutkinto-ohjelmiin on opetussuunnitelmauudistuksen myötä laadittu yhteiset opinnot, jotka selkeyttävät opetussuunnitelman rakennetta. Tutkintojen yhteiset osaamiset on myös määritelty, ja niihin sisältyy muun muassa kansainvälisyys, monikulttuurisuus sekä kestävä kehitys. Yhteiset osaamiset on sisällytetty osaksi tutkinto-ohjelman opetussuunnitelman osaamistavoitteita.

Koulutuksen suunnittelua koskevissa ohjeissa on linjauksia myös opetusmenetelmiin ja oppimisympäristöihin liittyen. Niiden mukaan opetussuunnitelmien tulee mahdollistaa muun muassa erilaiset pedagogiset ratkaisut, opinnollistaminen, työelämän kanssa yhteistyössä toteutetut opinnot, TKI-hankkeissa oppiminen ja kansainväliset oppimisympäristöt. Opettajien haastattelujen mukaan oppimisympäristöjen ja opetusmenetelmien valinta tapahtuu opiskelijaryhmien tarpeiden perusteella. Tästä esimerkkeinä ovat harjoitukset, projektit, erilaiset suoritustavat ja monipuoliset arviointimenetelmät.

Auditointihaastatteluiden perusteella vastuuhenkilöt tietävät tehtävänsä opetussuunnitelmaprosessissa. Organisaatiomuutoksen myötä pedagogisen kehittämisen toimijoiden vastuissa on kuitenkin tapahtunut muutoksia, joiden merkitys ei vielä ole kattavasti avautunut koko henkilöstölle. Auditointiryhmä suosittelee, että koulutusta ja pedagogista kehittämistä koskevassa viestinnässä ja keskusteluissa kiinnitetään edelleen huomiota vastuuroolien kirkastamiseen ja kehittämistä koskevien merkitysten avaamiseen koko henkilöstölle.

TKI-toiminnan yhteyttä koulutukseen tulee vahvistaa - taiteellisessa toiminnassa TKI-yhteys toimii jo hyvin

Auditointivierailu osoitti, että Oulun ammattikorkeakoulussa on vahva tahtotila vahvistaa koulutuksen ja TKI-toiminnan yhteyttä. Osaamisalojen ja yksiköiden vuosittaisten toimintasuunnitelmien mukaan koulutuksen kehittäminen toteuttaa strategian mukaisia tavoitteita. Toimintasuunnitelmat sisältävät toimenpiteitä, joilla TKI-toiminnan ja koulutuksen integraatiota vahvistetaan.

Auditointihaastatteluiden mukaan Thinking Portfolio -työkalu tarjoaa hyväksi havaitun menetelmän edistää TKI-toiminnan ja koulutuksen välistä yhteistyötä. TKI-toiminnan ja koulutuksen yhteistyöhön kaivattiin kuitenkin korkeakoulutasoista toimintamallia. Itsearviointiraportin ja auditointivierailun perusteella TKI-toiminnan ja koulutuksen synkronointi on meneillään, ja erityisesti resursoinnin ja työaikasuunnittelun kehittäminen on nostettu keskiöön. Koulutuksen kehittämisryhmän roolia pidettiin tärkeänä sovittaessa yhteisistä pelisäännöistä ja tavoiteltaessa osaamisalat ja yksiköiden rajat ylittävää yhteistyötä.

Haastatteluun osallistuneilla oli yhteinen näkemys siitä, että opiskelijoiden roolia hanketyössä ei ole vielä hyödynnetty täysimääräisesti. Auditointihaastatteluiden mukaan myös opiskelijat kaipasivat lisää tietoa osallistumismahdollisuuksistaan TKI-hankkeisiin. Auditointiryhmä pitää hyvänä sitä, että TKI-tiekartan mukaan vuoden 2024 aikana opiskelijoiden osallistumiselle hankkeissa asetetaan tavoitteet.

Taiteellisessa toiminnassa TKI-toiminnan ja koulutuksen yhteys oli haastattelujen mukaan vahva ja edelleen kehittyvä. Kulttuurialan koulutuksissa opiskelijoiden osallistuminen hankkeisiin ja tapahtumiin on nivottu luontevaksi osaksi opintoja. Tätä taiteellisen toiminnan toimintamallia TKI-toiminnan ja koulutuksen tiiviistä vuorovaikutuksesta on hyvä jakaa myös muihin tutkinto-ohjelmiin.

Auditointiryhmä suosittelee, että Oulun ammattikorkeakoulu jatkaa alkanutta kehittämistyötään TKI-toiminnan ja koulutuksen yhteyksien vahvistamiseksi. Samoin opiskelijoiden oppimismahdollisuuksia TKI-hankkeissa on edelleen hyvä laajentaa ja tuoda selkeämmin opiskelijoiden saataville kaikilla osaamisaloilla.